

**Školský klub detí a školský internát ako súčasť Základnej školy
s materskou školou pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím internátnej,
Drotárska cesta 48, 811 04 Bratislava**

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD A ŠI

Platnosť výchovného programu: 01.09.2024 – 31.08.2027

Prerokovaný a odsúhlasený pedagogickou radou dňa: 28.8.2024

RNDr. Jarmila Cifrová

riaditeľka

Obsah

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY	3
2. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	4
3. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY.....	5
4. VÝCHOVNÝ JAZYK	8

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Výchovno-vzdelávací proces Základnej školy s materskou školou pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím internátnej na Drotárskej ceste 48 v Bratislave je plánovaný v súlade s hlavným cieľom vyplývajúcim z dlhodobej koncepcie rozvoja školy.

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Poslaním výchovy v školskom internáte je poskytovanie všestrannej pomoci deťom a žiakom pri ich príprave na vyučovanie, formovanie aktívneho postoja detí a žiakov k sebvzdelávaniu a sebavýchove, uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov. Súčasťou je rozvíjanie nadania, špecifických schopností a tvorivosti, aktívne využívanie voľného času, oddych a relaxácia. V ŠI poskytujeme priestor pre personalizáciu (objavovanie a definovanie seba), inklúziu (prijatie druhého za partnera, spoločníka a spolutvorcu) a subjektívnu pohodu (wellbeing – schopnosť rasti bez strachu a úzkosti). Podporujeme rozvíjanie interpersonálnych zručností (soft skills), prehľbovanie digitálnych zručností ako súčasť rozvinutého kritického a analytického myslenia, ale aj poznanie nebezpečenstva, ktoré online prostredie prináša. Samozrejmosťou je aj sprístupnenie spolupráce v online prostredí vyžívaním kolaboratívnych nástrojov, či funkčná práca s aplikáciami.

Ciele výchovy v školskom internáte sa naplňajú prostredníctvom okruhov činností (aktivít v režimových častiach dňa), ktorými sú odpočinkové a relaxačné činnosti, sebaobslužné činnosti, dobrovoľnícke aktivity, príprava na vyučovanie, rekreačné a záujmové činnosti.

Hlavným cieľom je zvyšovanie úrovne výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím, ďalej v súlade s národným programom koncepcie výchovy a vzdelávania a jeho vymedzením v školskom zákone č. 245 Z. z. z roku 2008 a ďalšou aktuálnou legislatívou. Výchovný program ŠKD a ŠI je zameraný na dôsledné získanie základov stanovených Štátnym výchovným programom, a ďalej rozvíjanie takých kľúčových kompetencií, ktoré umožnia absolventovi školy úspešne sa ďalej vzdelávať, zaradiť do spoločnosti a hlavne pomôžu mu vytvoriť si progresívny, tvorivý spôsob bytia pre život v nových podmienkach. Toto je hlavným východiskom pre kurikulum absolventa školy.

Na dosiahnutie hlavného a čiastkových cieľov v tomto školskom roku bude nevyhnutná súčinnosť všetkých zložiek školy – vzdelávacej oblasti, výchovy mimo vyučovania, personálnej oblasti, technicko-ekonomickej oblasti, sociálnej politiky školy, spolupráce s rodičmi a organizáciami. Obsahuje nutne istú premenu školy, vzťahov medzi školou a jej partnermi. Je potrebné zachovať a ďalej rozvíjať dobre fungujúce činnosti a tradície, a zamerať sa na oblasti s rezervami a možnosťami zlepšenia.

Špecifickým cieľom pre tento školský rok je zlepšiť klímu školy, podporovať zlepšenie úrovne vnútornej motivácie a v oblasti vzdelávania zamerať sa na rozvoj kompetencií absolventa, ktoré podporujú jeho zdravú sebareflexiu a sebahodnotenie.

2. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie sa organizuje poldennou, prípadne celodennou formou. Forma organizácie výchovy a vzdelávania v školskom internáte v súlade s § 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je týždenná.

3. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy:

- Komunikácia a práca s informáciami
- Sebarozvoj a svet práce
- Zdravie a subjektívna pohoda
- Spoločnosť a príroda
- Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD a ŠI je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v ŠKD a ŠI v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu a inováciu. Tematické oblasti výchovy sa vzájomne prelínajú a striedajú a je ich možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania. V ŠKD sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie. V kontexte aktívneho oddychu detí sa v ŠKD a ŠI striedajú rôzne druhy činnosti vymedzované v režime dňa. Ide o odpočinkové činnosti, rekreačné činnosti, prípravu na vyučovanie, záujmové činnosti realizované najmä cez TOV, samoobslužné činnosti, kultiváciu osobnosti, verejnoprospešné činnosti, režimové činnosti, voľné hrové činnosti, pobyt vonku a podobne.

3.1 Komunikácia a práca s informáciami

Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami

1. Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2. Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3. Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4. Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.

5. Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6. Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7. Osvojovať si komunikačnú etiku.
8. Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

3.2 Sebarozvoj a svet práce

Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce

1. Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2. Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3. Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4. Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5. Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6. Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7. Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8. Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

3.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda

1. Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2. Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3. Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4. Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5. Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6. Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7. Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8. Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9. Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10. Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11. Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

3.4 Spoločnosť a príroda

Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda

1. Utvrďovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2. Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3. Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4. Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5. Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6. Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7. Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

3.5 Kultúra a umenie

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie

1. Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2. Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3. Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4. Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5. Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6. Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickéj činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7. Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

